

TÁRSAS KAPCSOLATOK

5.OSZTÁLY

ÁLTALÁNOS ISKOLA 1. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001
„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt
Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:
2020.03.15.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FOGLALKOZÁSTERV 45 perces tanóra

Célcsoport/osztály: 5. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: Közösségeim

Órakeret/Időtartam: 45 perces tanóra

---

1. Feldolgozandó ismeretek: Milyen csoportjaim vannak? Mi jellemzi őket? Hogyan lehet a csoporthoz tartozást kifejezni?

2. Kulcsfogalmak: osztály, csoport, közösség, tulajdonság, jelkép

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: Magyar nyelv és irodalom, Erkölcstan, Rajz és vizuális kultúra,

4. Kapcsolódás a többi modul között: Lelki egészség, Mozgás és gerincvédelem

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei:

- ismeri a csoport és a közösség fogalmát,
- ismeri és megnevezi a saját csoportjait,
- felismeri, hogy a csoportok tagjainak vannak hasonló tulajdonságai,
- felismeri, hogy a csoporthoz tartozás kifejezhető különböző módokon.

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak :

Bagdy E. (2017) **Pszichofitness gyermekeknek, szülőknek és nevelőknek.** Kulcslyuk Kiadó

Erkölcstan 5. (2016) Új generációs Tankönyv Oktató és Fejlesztő Intézet

Pszichológia pedagógusoknak N. Kollár Katalin, Szabó Éva (2004) Osiris Kiadó

http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak Letöltés: 2019. 12. 11.

16. fejezet - 13. A TÁRSAS KAPCSOLATOK, SZEMÉLYKÖZI VONZALOM ÉS A CSOPORTFOLYAMATOK **A csoport**

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
3 perc	Az osztálytermi csoportos munka feltételeinek az előkészítése, a struktúra megteremtésének az első fázisa	<p>I. Az óra/foglalkozás előkészítése</p> <p>Óra előtti szervezés – szellőztetés, a foglalkozáshoz szükséges eszközök előkészítése Köszöntés A tanulók elhelyezkednek a teremben</p>	Tanári/csoportvezetői tevékenység, aktivitás A téma felírása a táblára	
2 perc	Lazítás, egymásra hangolódás, közösségi élmény megélése testi síkon.	<p>II. Közös légzés</p> <p>Pszichofitness 139. A tanulók körben vagy az asztaluk mellett a helyükön állnak. A csoportvezető tanár elkezd egy közös légzést. A légzés ritmusában egymáshoz igazodunk, a levegőt szájon át hallhatóan fújjuk ki. Kilégzéskor kissé hátralépünk és kicsit előre hajolunk. Megkérjük a tanulókat, gondoljanak a következőre: <i>Tüdőm tisztul. Belélegzem. -Most minden rosszat kifújok.</i></p>	Frontális A tanár/csoportvezető elmondja az instrukciót és mintát ad.	
5 perc	Az óra témájának meghatározása és a címszavas ötletgyűjtés a pontosítást szolgálja, a témát közelebb hozza a tanulókhöz.	<p>III. A téma bevezetése</p> <p>A téma megnevezése: Közösségeim Milyen közösségeket ismertek? Mi kötheti össze a közösségek tagjait? A megbeszélés végén a tanár kiemeli vagy megemlíti a hasonlóságot, mint közösség-szervező jellemzőt.</p>	Frontális A kérdésekhez a tanulók gondolatokat fogalmaznak meg, a csoportvezető a címszavakat felírja a táblára	

5 perc	Ráhangolás, kedvcsinálás. Mozgásos gyakorlat, az elhangzottak érzelmét is mozgósítanak, a témát személyes síkra helyezik.	<p>IV. Székfoglaló játék (Nagy szél fúj... néven is ismert játék) Cseréljen helyet az, aki</p> <ul style="list-style-type: none"> • tud biciklizni • akinek van kisebb testvére • aki szereti a csokit • akinek van háziállata • aki szert énekelni • aki szeret korán felkelni • 	Mozgásos csoportjáték A tanulók körben ülnek székeken. A csoportvezető tanár is részt vesz a játékban. Ő indítja az első mondatot.	Eggyel kevesebb szék, ahány személy a játékban részt vesz a csoportvezető is.
5 perc	A tanulók tudatosítják, hogyan fejezik ki a közösséghez tartozást. A közösségük hogyan jelenik meg nem tagjaik felé.	<p>V. Csoportos beszélgetés a közösségekről</p> <p>Honnan tudom, hogy egy közösséghez tartozom? Honnan tudják mások, hogy melyik az én közösségem? Mivel fejezed ki, hogy ehhez a közösséghez tartozol?</p>	Frontális	
20 perc	A tanulók nonverbális eszközökkel, jelképeket, szimbólumokat felhasználva osztályuk lehetséges szimbólumát alkotják meg. Ennek a feladatnak előnye, hogy nincs rossz vagy jó megoldása, mindegyik tükrözheti a készítője érzéseit. Az együttes cselekvés hozzájárul az összetartozás érzésének kifejezéséhez.	<p>VI. Kreatív alkotás: Osztályzászló</p> <p>Készítsetek az osztálynak zászlót!</p> <p>Az osztály tagjai alkossanak 4-5 fős csoportokat. A csoportalkotás lehet önkéntes választás vagy szétvágtott országzászlók összeillesztésével történő csoportalkotás. A csoportok kreatív technikával készítsék el az osztály zászlóját, hogyan képzelik el, milyen zászló fejezi ki azt, ami ezt a közösséget jellemzi. A csoportok bemutatják a zászlót, ebből</p>	Kiscsoportos Frontális Csoportalkotáshoz lehet különböző országok szétvágtott zászlójának a képét felhasználni. Kreatív alkotás, verbális önfeltárás	papír, grafit ceruza, színes ceruza, filctoll olló, ragasztó, színes papírok

5 perc	Összefoglalás, a téma lezárása, a munka értékelése, személyes élménymegosztás lehetősége	<p>kiállítás készül, a zászlók az osztályterem díszítésére.</p> <p>A bemutatás során a csoportokból egy önként jelentkező elmondja, hogy a zászló milyen jellemzőjét fejezi ki az osztályközösségnek.</p> <p>VII. Óra végi összefoglaló beszélgetés</p> <p>A mai órán a közösségeinkről, csoportjainkról volt szó. Hogyan érezted magad? Mi az, ami új gondolatot hallottál a közösségekről?</p>	Nagycsoportos, frontális megbeszélés A tanár moderálja beszélgetést, élménymegosztásra biztat. Figyel arra, hogy mindenki szót kapjon. A tanulók a tenyerük felmutatásával jelzik, hogyan érezték magukat a foglalkozásokon. Nyitott tenyér 5 ujj felmutatásával kiválóan, egy ujj felmutatásával pocsékul. A többi értelemszerűen a kettő között van.	
--------	--	---	---	--

10 PERCES kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 5. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: Közösségeim

Órakeret/Időtartam: 10 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/ tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
10 perc	Együttes élmény, a közösséghez tartozás nonverbális módon történő kifejezése	<u>Kreatív alkotás:</u> Készíts az osztályodnak zászlót! Az osztály tagjai alkossanak 4-5 fős csoportokat. A csoportok kreatív technikával készítsék el az osztály zászlóját, hogyan képzelik el, milyen zászló fejezi ki azt, ami ezt a közösséget jellemzi. A csoportok bemutatják a zászlót, ebből kiállítás készül, a zászlók az osztályterem díszítésére. A bemutatás során a csoportokból egy önként jelentkező elmondja, hogy a zászló milyen jellemzőjét fejezi ki az osztályközösségnek.	Kiscsoportos kreatív tevékenység	papír, ceruza, filctoll, színes papír, ragasztó

Melléklet:

A világ zászlói

Forrás:

<https://cms.sulinet.hu/get/d/78999c9d-566b-4694-9be4-10c40fd30371/1/8/b/Large/m1ni-0083kepp-nagy.jpg> Letöltés: 2019. 12. 11.

Kiegészítő gyakorlatok:

I. A leírtak alapján készítsd el az alábbi feladatot!

16. Közösségeim

Hol a helyem?

Gondold végig, milyen csoportokhoz, közösségekhez tartozol!

Egy nagy lapra rajzolj le egy virágformájú ábrát annyi szírommal, ahány közösséget összeszámoltál! A közepébe rajzold le magadat! A szirmokra írd rá a közösségeid nevét, és mindegyikbe írd bele öt-hat személyt, akik fontosak számodra!

Válassz ki közülük négy személyt, és röviden jellemezd őket! Írd le azt is, mi köt össze benneteket!

Színezd különböző színekkel a szirmokat! A színek jelenítsék meg számodra, mennyire jó közösségnek érzed azt a csoportot, mennyire szeretsz odatartozni!

Ha egy-egy jelképet, szót kellene választani a közösségeidnek, mi lenne az? Rajzold le az ábrát úgy is, ezúttal kisebb méretben, hogy csak a jelképeket rajzolod a szirmokba!

Forrás: Erkölcstan 5. 133. oldal

II. Olvasd el Kosztolányi Dezső versét!

Milyennek képzeled el a versben szereplő zászlót? Rajzold le!

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: ZÁSZLÓ

Csak bot és vászon,
de nem bot és vászon,
hanem zászló.

Mindíg beszél.
Mindíg lobog.
Mindíg lázas.
Mindíg önkívületben van
az utca fölött,
föllengő magasan
egész az égben
s hirdet valamit

rajongva.

Ha már megszokták és rá se figyelnek,

ha alszanak is,

éjjel és nappal,

úgyhogy egészen lesoványodott,

s áll, mint egy vészna, apostoli szónok

a háztető ormán,

egyedül,

birkózva a csönddel és a viharral,

haszontalanul és egyre fönségesebben,

lobog,

beszél.

Lelkem, te is, te is -

ne bot és vászon -

légy zászló.

1925